

‘Essentieel: integraal ontwerpen, ontwikkelen en uitvoeren’

Hij is een van de mensen achter de energiezuinige en gezonde Brabantwoning, de Frisse School en het Geerpark: vrijwel allemaal initiatieven met een groen-, zonne-energie- of anderszins meervoudig gebruikt dak. “Uitingen van duurzame ontwikkeling waarin niet het groen of het milieu centraal staat, maar de mens”, aldus Adriaan van Mierlo.

Halverwege het gesprek komt de vraag aan de orde waarom groene en andere meervoudig gebruikte daken nog altijd niet echt breed zijn doorgebroken. “Dat heeft te maken met het aloude denken, in kansen en risico’s”, zegt de geïnterviewde. “Iets wat beproefd is vinden wij mensen doorgaans beter dan iets wat nog niet zo bekend is. Hierdoor winnen traditionele daken het van andere daken. Wil je deze patstelling doorbreken, dan moet je letterlijk, liefst ter plekke, laten zien dat ‘het nieuwe’ óók werkt. Dat is beter dan alleen maar zeggen dat iets nieuws ook kan.”

Het voorbeeld typeert Adriaan van Mierlo ten voeten uit. Hij heeft een technische opleiding in de meet- en regeltechniek gevolgd, maar is vanaf 1972 terecht gekomen in allerlei bestuurlijke (o.a. bij de Universiteit Eindhoven) en politieke functies (gemeente, provincie,

landelijk). Inmiddels is hij met pensioen, maar allerm minst in ruste. Hij is nog dagelijks actief als directeur bij VIBA-Expo, een service-instituut gericht op duurzame ontwikkeling. “Toch ben ik mijn hele leven met meet- en regeltechniek bezig gebleven”, zegt hij. “Ik bedoel in de zin van: dit is de informatie die er in komt, dit is wat er uit gaat, en daar tussenin regel je de boel.”

Zo komen bij Van Mierlo ook politieke beslissingen tot stand. “Niet alleen door naar de problemen te kijken, dus de risico’s, maar vooral ook naar de kansen. Dat heb ik geleerd in de techniek. Dat is namelijk het leukste. Kijken naar wat iets nieuws ons te bieden heeft. Dat lukt helemaal als je daar de juiste mensen bij aantrekt. Dan bedoel ik niet de mensen die net zo denken als jij. Nee, mensen die juist anders zijn dan jij. Die je aanvullen. Zodat je op elkaars schouders kunt gaan

Visie

Duurzame ontwikkeling

‘Kijk niet alleen naar problemen, dus de risico’s, maar vooral ook naar kansen’

staan en tot mooie nieuwe dingen kunt komen. Wie dit doet, en het goed doet, kan de hele wereld aan.”

Duurzaam

Out of the box-denken gaat Van Mierlo gemakkelijk af. Dit, gecombineerd met “geen enkele vorm van autoriteitenvrees” heeft geleid tot diverse prachtige initiatieven. De zeer energiezuinige en gezonde Brabantwoning bijvoorbeeld. Kenmerken zijn maximaal gebruik van daglicht en zonne-energie, hergebruik van warmte uit lucht en water, en handige benutting van frisse buitenlucht. Naar verwachting zijn deze woningen hierdoor niet alleen geliefder, maar ook waardevaster dan andere woningen.

Een andere ‘product’ waar Van Mierlo zich sterk voor maakt is de Frisse

Adriaan van Mierlo

School. Ook deze onderscheidt zich vanwege een laag energieverbruik en een gezonde leefomgeving en daardoor betere schoolprestaties van de leerlingen. Minder energie en meer gezondheid gelden eveneens voor het Geerpark, een van de 19 Exellente Gebieden in Nederland. De overeenkomst tussen deze initiatieven is dat ze vrijwel allemaal zijn voorzien van een groen-, zonne-energie- of anderszins meervoudig gebruikt dak. Van Mierlo: “Dat hoort nu eenmaal bij duurzame ontwikkeling. Dat is overigens iets anders dan duurzaamheid, wat ik een verfoeilijk woord vind. Duurzaamheid is statisch, iets wat geborgd en gehandhaafd moet worden. Duurzame ontwikkeling heeft beweging in zich. Het is een doorlopend proces dat inspeelt op de veranderende omstandigheden en de veranderende behoeften van de mens.”

Groen niet heilig

Bij duurzame ontwikkeling staat de mens centraal. “Ik heb de grootste moeite met degenen die groen heilig verklaren, bijna ten koste van de mens. Beiden moeten elkaar juist versterken. Een groendak draagt bij aan een beter binnenklimaat en minder CO₂ en fijnstof. Daar worden mensen gelukkiger en gezonder van.”

Meervoudig ruimtegebruik heeft dus een stevige meerwaarde. Maar waarom is het dan nog altijd geen standaard bij nieuwbouw en renovatie? We begonnen er al mee: volgens Van Mierlo is het de angst voor het nieuwe, het onbekende. Maar hier heeft hij iets op gevonden. “In dit soort processen kun je het beste iedereen bij elkaar brengen die er iets over te zeggen heeft. Het waterschap, de provincie, de gemeente, de projectontwikkelaar, de aannemer, noem maar op. Partijen die elkaar normaliter niet bepaald omarmen. Maar als je aanstuurt op eerst met elkaar gedeelde informatie, belangen en ambities, en pas aan het eind gaat praten over de kosten, bedenken ze vanzelf de beste oplossingen. Daarom zijn integraal ontwerpen, ontwikkelen en uitvoeren ook zo belangrijk. Blijken de kosten uiteindelijk twee keer zo hoog als begroot, dan gaat iedereen vervolgens ook meedenken over hoe het minder kan. Maar ze blijven wel de oplossingen verdedigen die ze eerst gezamenlijk hebben bedacht. Dit bedoel ik nou met de voordelen van denken in kansen in plaats van denken in risico’s.” *L*